

Direktoratet for
e-helse

Masterpresentasjon- Standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder

10.3.2022

Kl. 10-14

Agenda

Sak	Tid	Tema	Type	Presentatør
01/22	10.00-10.15	Orientering fra Direktoratet for e- helse	Orientering	Georg F. Ranhoff
02/22	10.15-10.50	Samarbeidsmodell ☐ Status ☐ utfordringer	Orientering	Kerstin Engelhardt
	10.50-11.00	Pause		
	11.00-11.45	Samarbeidsmodell ☐ Gruppearbeid	Drøfting	Kerstin Engelhardt
	11.45-12.15	Lunsj		
02/22	12.15- 13.00	Samarbeidsmodell ☐ Plenumsdiskusjon ☐ Invitasjon til deltakelse i en referansegruppe tilknyttet arbeidet med modellen	Drøfting	Kerstin Engelhardt
	13.15-13.30	Oppsummering		Georg F. Ranhoff

01/22 Orientering fra Direktoratet for e-helse

- [Møtereferat 02.12.2021](#)
- Møteplan 2022
- The Nordic vaccination interoperability- report
- Workshop om tiltak for tilgang til data til kunstig intelligens (KI)

Standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder: Utkast til møteplan 2022

	10.Mars (10-14)	2.Juni (10-14)	29. September (10-14)	1.Desember (10-14)
Innledende	Orientering fra Direktoratet for e-helse			
Overordnede rammer	Plan for internasjonale e-helsestandarder Samarbeidsmodell	Programmer Samarbeidsmodell	Mandat Standardiseringsutvalget 2023-2024 Samarbeidsmodell	Programmer Samarbeidsmodell
Normerende produkter		DHØ Veileder for legemiddelområdet		
Innmeldt/ annet		EUs nye standardiseringsstrategi		

Nordic eHealth Standardization group

Additional work task for current period

- Develop a common Nordic description and/or approach to the basic interoperability elements of the eHealth Network guidelines on verifiable vaccination certificates - basic interoperability elements.
- To be able to address the additional task, to know more, and get an overall picture of the interoperability work for the covid – 19 certificate in the Nordic countries, a survey was made.

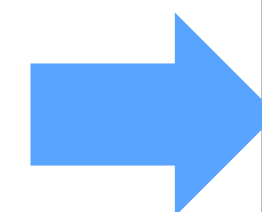
Summary – *examples*

Nordic Collaboration in EU standardization work

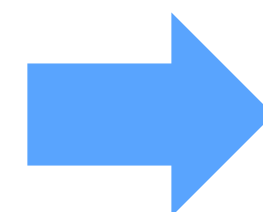
- The Nordic countries could collaborate more closely to influence the EU standardization work in general
- Nordic co-operation is relevant to information sharing topics such as Patient summaries, ePrescriptions and new use cases for eHDSI.
- There are other areas where Nordic collaboration could be beneficial: TEHDAS, X-eHealth, ISO/CEN, HL7 (FHIR), OpenEHR, IPS, Nordic Commons, Nordic Interoperability project and Health data app certification – work.

Bidra med forslag til tiltak for tilgang til data til kunstig intelligens (KI)

- Svar gjerne på
  - [Spørreundersøkelse om innspill til tiltak](#)
- Delta på workshop på det temaet som interesserer deg:
  1. [Fredag 18. mars kl. 12.00-14.00. Infrastrukturer](#)
  2. [Mandag 21. mars, kl. 11.00-13.00. Juss og informasjonssikkerhet](#)
  3. [Onsdag 23. mars, kl. 12.00-14.00. Offentlig/privat samarbeid \(med næringslivet\)](#)
  4. [Mandag 28. mars, kl. 11.00-13.00. Semantikk og standarder](#)
- Ta gjerne direkte kontakt:
  - kunstigintelligens@ehelse.no

02/22 Samarbeidsmodell

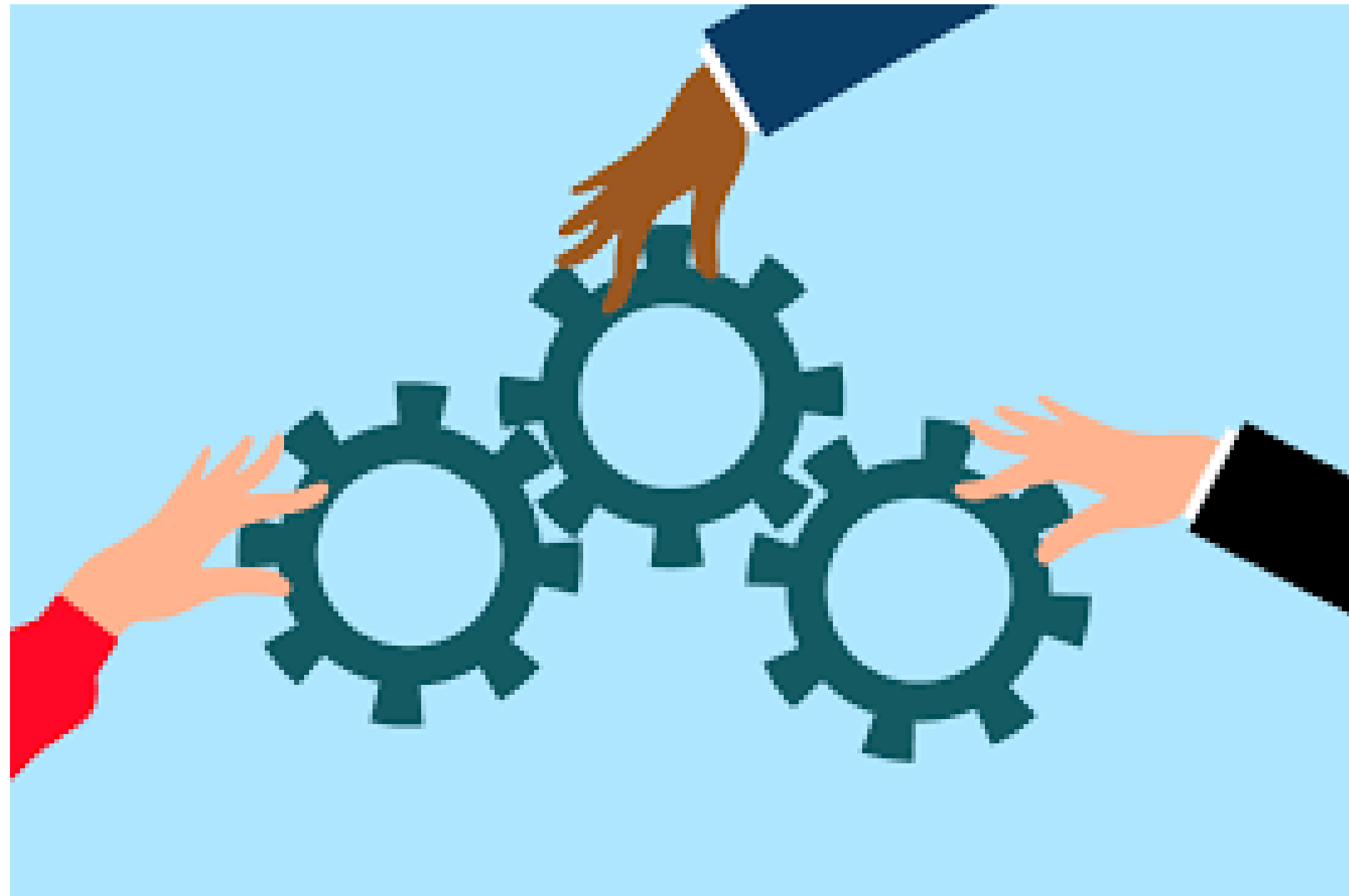

Direktoratet for
e-helse

Samarbeidsmodell for arbeidet med internasjonale standarder

Møte 1/22 i Standardiseringsutvalget
10. Mars 2022

Hensikt med saken

Direktoratet ønsker å

- oppdatere om arbeidet med samarbeidsmodell
- drøfte hvilke oppgaver som må prioriteres i arbeidet med samarbeidsmodellen

Innhold

- Oppdraget fra HOD
- Oppsummering innspill så langt
- Utfordringsbilde / dagens situasjon
- Innretning av videre arbeidet
- Hvor skal vi: hovedkarakteristikker ved en samarbeidsmodell
- Hvilke gap skal tettes? Gruppearbeid

Oppdraget fra HOD

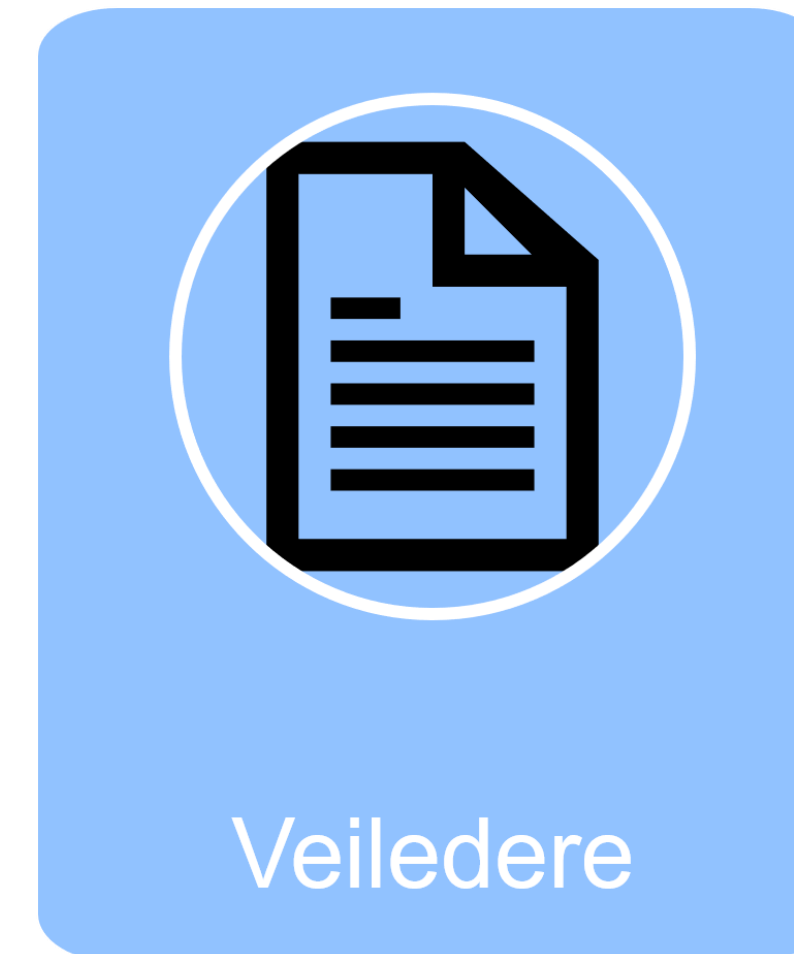
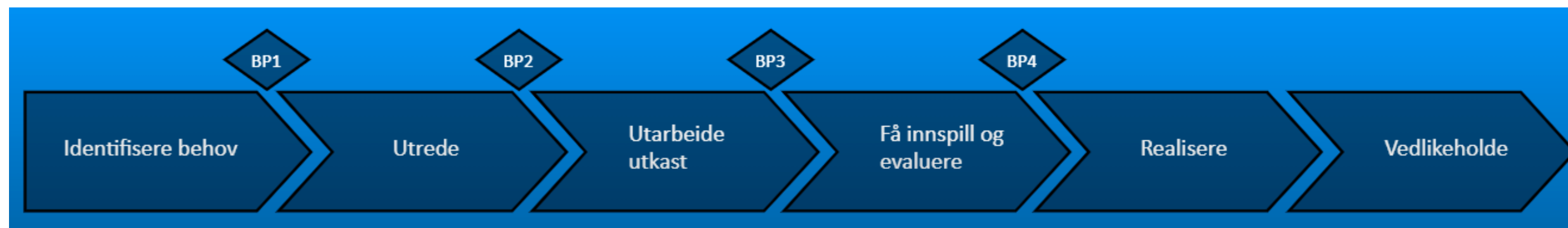
- **Beskrive roller, ansvar og prosesser i arbeidet med å tilpasse og forvalte internasjonale standarder** i helse- og omsorgssektoren
- Plan for internasjonale standarder fra 2021: **framover vil flere aktører stå for utvikling og vedlikehold av standarder.**
- Modellen skal **ivareta samspillet** mellom myndigheter, virksomheter, helseforetak, kommuner, leverandører og standardiseringsorganisasjoner, slik at en **i fellesskap kan få til en effektiv standardisering** i helse- og omsorgssektoren.

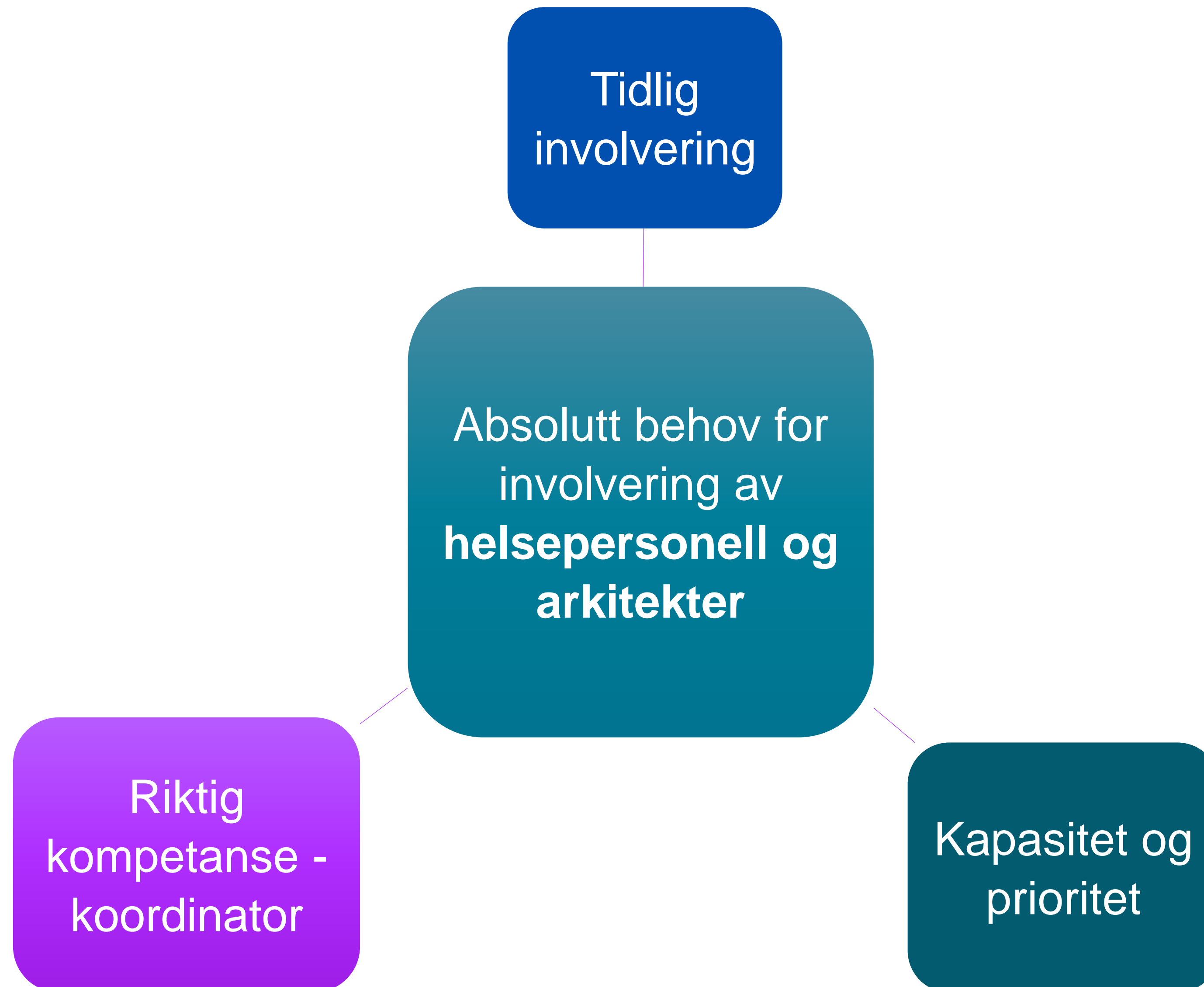
Tidligere innspill - Standardisering og normering

- Hva er sammenhengen mellom standardisering og normering? Hvordan er normeringsprosessen bygget opp?

Forvaltningsmodellen skal følges av alle som utvikler, publiserer og forvalter standarder, retningslinjer og veiledere i direktoratet.

Tidligere innspill - Involvering av helsepersonell

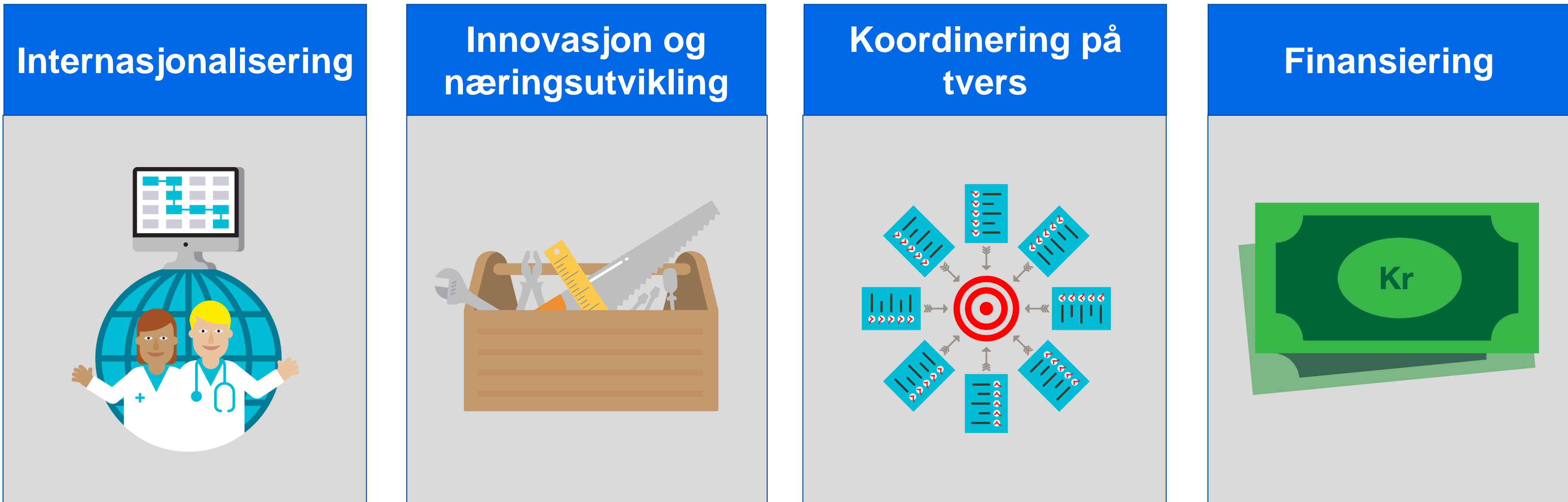

Tidligere innspill - Innovasjon og næringsutvikling

Utfordringer – fire hovedområder

Hovedutfordringer og mål for samarbeidsmodell

Internasjonalisering

Internasjonale rammer og føringer blir systematisk tatt hensyn til

Enkelt for norske aktører å påvirke internasjonalt arbeid

Innovasjon og næringsutvikling

Teknologisk utvikling og nye samhandlingsformer blir ivaretatt

Kort vei fra behov oppstår til standard er klar for utprøving

Gjenbruk av standarder og kontinuerlig forbedring

Koordinering på tvers

Legger til rette for bred involvering av alle aktører

Drift av nasjonale arenaer for samarbeid er etablert

Fleksibilitet i forhold til endringer i behovet for standarder

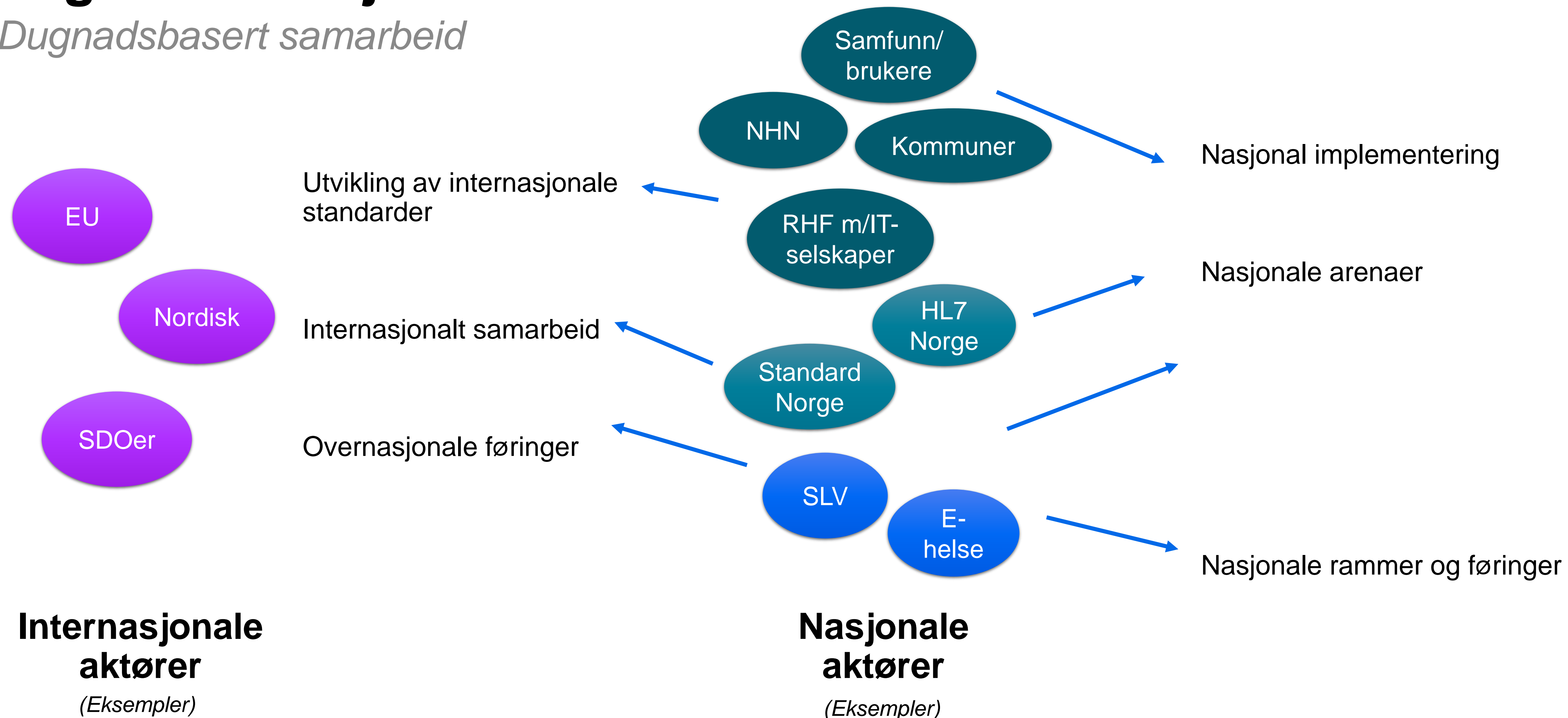
Finansiering

Forutsigbar og langsiktig finansiering av standardiseringsarbeidet

Aktørene har tilstrekkelig finansiering for å ivareta sitt ansvar og rolle

Dagens situasjon

Dugnadbasert samarbeid

Hvor skal vi?

Avklare prosesser ved å ta i bruk og tilpasse internasjonale standarder med en tydelig beskrivelse av roller og ansvar

Videreutvikle relevante arenaer for samarbeid og etablering av fagmiljø

Sikre god deltakelse i internasjonalt arbeid og prosesser

Tiltak for å øke kompetansen blant aktørene på internasjonale standarder

Tiltak for finansiering som ivaretar midler til å dekke roller og ansvar for de involverte aktørene

Videre arbeid – Referansegruppe

Formål

- Være rådgivende forum for Direktoratet for e-helse i leveransen til HOD
- Sikre bred involvering av virksomheter, helseforetak, kommuner, leverandører og standardiseringsorganisasjoner slik
- Tilrettelegge for at innspill blir ivaretatt i arbeidet med samarbeidsmodellen

Oppgaver

- Gi innspill til samarbeidsmodell for framtidig arbeid med internasjonale standarder, jf oppdrag fra HOD
- Bidra til å konkretisere prosesser, roller, ansvar og ev. virkemidler

Sammensetning og møteplan

- Arbeidet ledes av Direktoratet for e-helse
- Aktører representert i Standardiseringsutvalget forespørres for deltakelse
- 1-2 felles referansegruppemøter a ca. 2 t ila. april/mai - ev. dialogmøter 1 t enkeltvis ila april/mai (ved behov)

Anbefaling

Utvikling av en modell der *økt samarbeid mellom alle aktører, økt kompetanse på standarder, arenaer for samarbeid og gode mekanismer for koordinering* er viktige virkemidler.

Tid	Tema	Sakstype
10.00-10.15	Orientering fra Direktoratet for e-helse	Orientering
10.15-10.50	Samarbeidsmodell - status og utfordringer	Orientering
10.50-11.00	Pause	
11.00-11.45	Samarbeidsmodell <ul style="list-style-type: none"> ○ Gruppearbeid 	Drøfting
11.45-12.15	Lunsj	
12.15-13.00	Samarbeidsmodell <ul style="list-style-type: none"> ○ Plenumsdiskusjon ○ Invitasjon til deltakelse i en referansegruppe tilknyttet arbeidet med modellen. 	Drøfting
13.00-13.15	Oppsummering	

11.00 - 11.15 - Intro casearbeid

11.15 - 11.45 - Diskusjon i grupper

12.15 - 13.00 - Plenum

Drøfting i grupper – 3 case med diskusjonsspørsmål

Internasjonalisering

Innovasjon og næringsutvikling

Koordinering på tvers

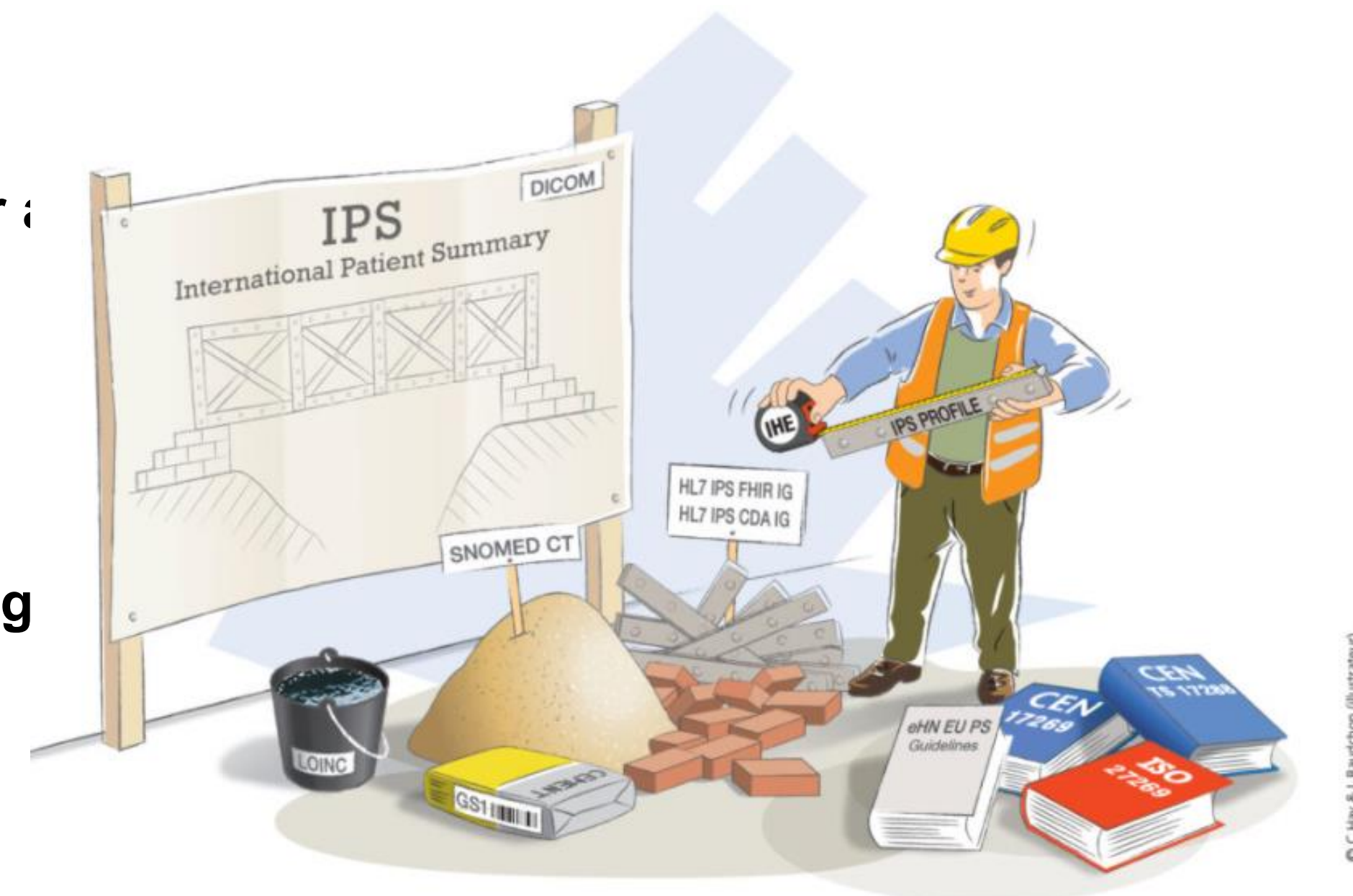
Case 1 - Internasjonalisering

Den EU-initierte standarden International Patient Summary (IPS) er relevant for alle aktører som jobber med pasientjournal, utveksling av helseopplysninger og sekundærbruk av data:

- anbefales for nasjonale formål
- omfatter deling mellom virksomheter i primær- og spesialisthelsetjeneste, og mellom helsetjeneste og innbyggere
- kan gi markedsfordeler for norske aktører og et potensial for innovasjon og næringsutvikling

EU øker aktivitetene på området, og stadig nye aktører på tvers av land involverer seg i arbeidet med standardisering og utveksling av helseopplysninger. Siden utgivelsen er IPS adoptert som en global ISO-standard, og det forventes å komme endringer i standarden på sikt. Det kan også komme krav om utveksling av helseopplysninger på tvers av land i Europa.

- **Hvordan bør vi (aktørene i sektoren) organisere oss for å legge til rette for å utvikle en standard som IPS videreutvikles i tråd med behov i Norge?**
  - På hvilke arenaer bør man involvere seg med hvilke oppgaver?
  - Hva slags insentiver er nødvendig for det?
  - Hvem er relevante aktører som bør være med?
- **Hvordan kan vi legge til rette for at internasjonale krav, føringer og erfaring blir tatt hensyn til i Norge?**
  - Hvordan sikre god informasjonsflyt mellom deltakere?
  - Hvilke aktører er sentrale?

<https://international-patient-summary.net/cross-sdo-ips-collaboration/>

Case 2 - Innovasjon og næringsutvikling

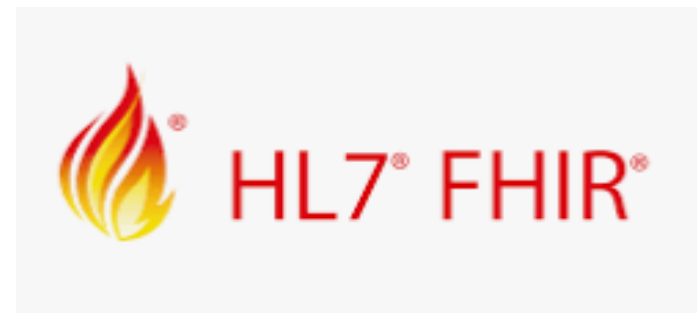
The screenshot shows the ISO website header with navigation links: Standards, About us, News, Taking part, Store, a search icon, a shopping cart icon, and the language code EN. Below the header is the ISO logo. A breadcrumb trail reads ICS > 35 > 35.080. The main title is ISO/TS 82304-2:2021, followed by the subtitle Health software — Part 2: Health and wellness apps — Quality and reliability.

Nye IT-løsninger utvikles i raskere tempo og det blir brukt mer smidige metoder. Mulighetene for næringsutvikling innen helse forventes å øke. Standarden beskriver retningslinjer og kvalitetskrav for trygge, pålitelige og effektive helseapper.

- Hva skal til for at en slik standard fremmer innovasjon?
- Hvordan kan roller og oppgaver fordeles for å ha mulighet til å tidlig ta hensyn til internasjonale standarder?
- Hvordan kan leverandørene utnytte internasjonale standarder for å øke markedsdeltakelsen nasjonalt og internasjonalt?

Case 3 - Koordinering på tvers

Direktoratet for e-helse anbefaler bruk av HL7 FHIR for samhandling basert på datadeling i helsesektoren. Ved utvikling av norske basisprofiler og områdeprofiler ser vi behov for involvering av flere fagmiljøer, som kodeverk/terminologi (SNOMED CT). Internasjonale krav og føringer (f.eks. IPS) eller erfaringer rundt profilering (f.eks. IHE) er også aktuelt å bringe inn i arbeidet.

Helse Nord: «Standard- og teknologimiljøene må samarbeide». «Det må etableres et forpliktende samarbeid». «Det må jobbes mye mer proaktivt.»

- Når internasjonale standarder profileres for bruk i Norge; hvordan kan aktørene i sektoren være koordinert rundt profilering og pågående aktiviteter?
- Hvordan får vi etablert et forpliktende samarbeid mellom standard- og teknologimiljøene?
- Hvordan kan sektoren tilrettelegge for hensiktsmessig organisering av ressurser og kompetanse?